

NOTAT

Finanstilsynet

19. oktober 2020

J.nr.
/AAF

Videregivelse til kreditoplysningsinstitutter

Forespørgsel

Experian har ved mail af 27. september 2019 rettet henvendelse til Finanstilsynet vedrørende fortolkningen af videregivelsesreglerne i § 117 i lov om finansiel virksomhed og § 12 i lov om forbrugslånsvirksomheder. Experian har på et møde i Finanstilsynet den 11. oktober 2019 redegjort nærmere for baggrunden for henvendelsen, herunder uddybet processen for indberetninger til Experian, ligesom Experian ved mail af 7. februar 2020 har sendt yderligere oplysninger.

Experian har oplyst, at finansielle virksomheder omfattet af § 117 i lov om finansiel virksomhed er meget begrænset i deres muligheder for at indberette gældsoplysninger til et kreditoplysningsbureau. I tilknytning hertil er øvrige kreditorer ikke begrænset i samme grad og kan i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne videregive gældsoplysninger til et kreditoplysningsbureau.

Experian ønsker at få Finanstilsynets vurdering af, om § 12 i lov om forbrugslånsvirksomheder skal fortolkes i overensstemmelse § 117 i lov om finansiel virksomhed og praksis efter denne, eller om forbrugslånsvirksomheder fortsat kan indberette til RKI efter den praksis de hidtil har gjort, og som er i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne.

Retligt grundlag

Lov om finansiel virksomhed § 117

Det følger af § 117, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, at en finansiel virksomheds ledelse og ansatte ikke uberettiget må videregive eller udnytte fortrolige kundeoplysninger, som de under udøvelsen af deres hverv er blevet bekendt med. Videregivelsesreglerne er nationale særregler til databeskyttelsesforordningen, jf. artikel 6, stk. 2 og 3.

Videregivelse af fortrolige oplysninger kan alene ske, hvis det anses for berettiget. Ved vurdering af om videregivelse er berettiget foretages efter Fi-

nanstilsynets praksis en konkret afvejning af den finansielle virksomheds interesse i at kunne videregive oplysningerne overfor kundens berettigede forventning om, at oplysningerne hemmeligholdes.

Som typetilfælde, hvor videregivelse efter praksis anses for berettiget, kan nævnes videregivelse af oplysninger med kundens samtykke. En videregivelse der foretages med hjemmel i et retligt grundlag vil endvidere være berettiget. Herudover kan en videregivelse også være berettiget hvor interessen i at videregive er større end kundens interesse i hemmeligholdelse, det gælder f.eks. i tilfælde af forbindelse med kreditinstitutters videresalg af afskrevne fordringer¹.

I tilfælde af berettiget videregivelse følger den særlige tavshedspligt med, jf. § 117, stk. 2.

Lov om forbrugslånsvirksomheder

Det følger af § 12, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, at en forbrugslånsvirksomhed og dens ansatte ikke uberettiget må videregive eller udnytte fortrolige oplysninger, som virksomheden eller dens ansatte under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til.

I tilfælde af berettiget videregivelse følger tavshedspligten i stk. 1. med, jf. stk. 2.

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven indeholder regler om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling heraf. Efter forordningen er videregivelse en del af definitionen på en "behandling".

Det følger bl.a. af forordningen, at behandling af personoplysninger skal være i overensstemmelse med behandlingsprincipperne i artikel 6, som bl.a. er lovlighed, rimelig og gennemsigtighed, formålsbegrænsning, dataminimering.

Kreditoplysningsområdet er ikke nærmere reguleret i databeskyttelsesforordningen. Forordningen giver dog mulighed for at fastsætte særregler om behandling af oplysninger. I Danmark er der fastsat nationale særregler for kreditbureauer databeskyttelsesloven. I lovens kapitel 5 (§§ 19-21) og § 26 fremgår detaljerede regler om kreditoplysningsbureauers virksomhed. Hvis et forhold ikke er reguleret i databeskyttelsesloven, vil det være forordningens generelle regler, der finder anvendelse.

¹https://www.finanstilsynet.dk/~media/Tilsyn/Afgorelser/2020/Vejledende_udtalelse_FIL_117_januar_2020-pdf.pdf?la=da

Et kreditoplysningsbureau skal efter § 19 i databeskyttelsesloven have tilladelse fra Datatilsynet til at drive virksomhed. Det følger § 20, at kreditoplysningsbureauer kun må behandle oplysninger, som efter deres art er af betydning for bedømmelse af økonomisk soliditet og kreditværdighed.

Finanstilsynets fortolkning

Experian har bedt om Finanstilsynets fortolkning af videregivelsesreglerne for finansielle virksomheder og forbrugslånsvirksomheder i forhold til muligheden for at indberette gældsoplysninger til et kreditoplysningsbureau.

Experian bemærker, at pengeinstitutter m.fl. er væsentlig begrænset af videregivelsesreglen i lov om finansiell virksomhed, hvorimod øvrige kreditorer i medfør af databeskyttelsesreglerne har en bredere mulighed for at indberette gældsoplysninger.

Experian anvender følgende praksis for kreditorer, hvis virksomhed er omfattet af § 117 i lov om finansiell virksomhed og øvrige kreditorer.

Grundlag for videregivelse	Omfattet af § 117	Ikke omfattet af § 117
Frivilligt forlig eller skylderkendelse	Ikke muligt at videregive	Det skyldige beløb på underskriftstidspunktet skal fremgå af forliget/ skylderkendelsen, og det beløb, der skyldes på registreringstidspunktet, skal fremgå af indberetningsbilaget.
Indledt fogedsag eller betalingspåkrav	Ikke muligt at videregive	Kan kun benyttes, hvis skyldner ikke har gjort indsigelse i sagen, og der ikke er afsagt dom forud for fogedsagen eller betalingspåkravet.
Gældssanering indledt	Ikke muligt at videregive	Det skyldige beløb skal være anmeldt til skifterettens medhjælper, og der må ikke være gjort indsigelse mod kravet. Bemærk, at du ikke må indberette skyldner, efter at der er afsagt kendelse om gældssanering.
Gældssanering - misligholdt	Ikke muligt at videregive	Registrering og videregivelse kan kun ske, hvis du har ny dokumentation for restkravet, som skal være større end 1.000 kroner.

Stævning	Ikke muligt at videregive	Kan kun benyttes, hvis skyldner ikke har gjort indsigelse i sagen.
Tvangsakkord – indledt	Ikke muligt at videregive	Fordringen skal være anmeldt, og skyldner må ikke have gjort indsigelse.
Rekonstruktion	Ikke muligt at videregive	Fordringen skal være anmeldt, og skyldner må ikke have gjort indsigelse.
Tvangsauktion	Gælder kun i sager, hvor du ikke er rekvirent, og fordringen er opgjort og indført i auktionsbogen.	Kan uden videre bruges, hvis du ikke fik dækning på auktionen. Bemærk, at hvis du var rekvirent på auktionen, skal indberetningen ske på baggrund af udlægget forud for auktionen.
Konkurs Indledt	Ikke muligt at videregive	Kravet skal være anmeldt i konkursboet, og skyldner må ikke have gjort indsigelse.

Finanstilsynet bemærker, at videregivelsesreglerne i lov om finansiel virksomhed i de fleste tilfælde bevirker, at videregivelse ikke kan ske, hvorimod videregivelse til kreditoplysningsbureauer efter databeskyttelsesreglerne kan finde sted.

Som nævnt følger det af § 117, stk. 1 i lov om finansiel virksomhed, at videregivelse af fortrolige oplysninger alene kan ske, hvis videregivelsen anses for berettiget.

§ 12 i lov om forbrugslånsvirksomheder indeholder som nævnt en tilsvarende videregivelsesbestemmelse. Det fremgår af forarbejderne til loven, at bestemmelsen medfører, at forbrugslånsvirksomheder og de ansatte i udgangspunktet er underlagt tavshedspligt, og at den svarer til de bestemmelser, der gælder for finansielle virksomheder. Det er Finanstilsynets vurdering, at baggrunden for bestemmelsen i lov om forbrugslånsvirksomheder er båret af de samme hensyn som for de finansielle virksomheder, nemlig at kunderne kan være sikre på, at deres fortrolige oplysninger ikke flyder vidt omkring.

På den baggrund er det Finanstilsynets opfattelse, at videregivelsesreglerne i lov om finansiel virksomhed og lov om forbrugslånsvirksomheder bør vurderes på samme måde.

Finanstilsynet lægger til grund, at der ikke foreligger et forudgående samtykke fra kunderne, ligesom der ikke foreligger en retlig hjemmel i den finansielle regulering for forbrugslånsvirksomheder til at kunne videregive gældsoplysninger til et kreditoplysningsbureau.

Det er Finanstilsynets praksis, at en konkret vurdering af omstændighederne kan føre til, at en finansiel virksomhed berettiget kan videregive oplysninger om en kunde. Ved vurdering af om videregivelse er berettiget efter § 117 i lov om finansiel virksomhed foretages der en konkret afvejning af den finansielle virksomheds interesse i at kunne videregive oplysningerne overfor kundens berettigede forventning om, at oplysningerne hemmeligholdes.

I det konkrete tilfælde er der tale om videregivelse af gældsoplysninger til et kreditoplysningsbureau på baggrund af forskellige fuldbyrdelsesgrundlag. Den hidtidige praksis i forhold til videregivelsesreglerne i den finansielle lovgivning bevirker, at gældsoplysninger ikke kan indberettes til kreditoplysningsbureauer. Dette står i modstrid til hvad der gælder for øvrige kreditorer – i henhold til databeskyttelsesreglerne – at indberette gældsoplysninger til kreditoplysningsbureauer.

Det er Finanstilsynets vurdering, at der er en samfundsmæssig interesse i, at der eksisterer kreditoplysningsbureauer, som kan benyttes af andre erhvervsdrivende med henblik på at få adgang til oplysninger om, hvorvidt en given kunde er registreret hos et kreditoplysningsbureau. Kunden ses ikke at have en beskyttelsesværdig interesse i, at oplysningerne tilbageholdes, idet kunden ikke kan antages at have en berettiget forventning herom. Endvidere bygger kreditoplysningsbureauernes virksomhed normalt på et abonnementssystem, der forudsætter en gensidig udveksling af oplysninger mellem kreditorer (abbonnenterne) og bureauet. Abonnenterne får adgang til bureauets registreringssystem mod indgåelse af en abonnementsaftale. En sådan aftale indeholder endvidere i almindelighed en række vilkår for levering og anvendelse af oplysningerne.

Det er endvidere Finanstilsynets vurdering, at hensynet til kunderne ikke tilsiger, at særreglerne om videregivelse af kreditoplysninger til kreditoplysningsbureauer i den finansielle lovgivning bør føre til en mere indskrænkende praksis, end hvad der følger af databeskyttelsesforordningen og -loven. Dette bevirker, at såfremt videregivelse af kreditoplysninger fra en finansiel virksomhed eller en forbrugslånsvirksomhed til et kreditoplysningsbureau er berettiget efter databeskyttelsesreglerne, vil det efter Finanstilsynets vurdering også være berettiget efter § 117, i lov om finansiel virksomhed.

Det skal bemærkes, at der ved denne udtalelse ikke er taget stilling til, hvorvidt den praksis for videregivelse, som er skitseret af Experian, er i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne. Afgørelse heraf henhører under Datatilsynet.